

F i e t i s t e n.

Utgifwen

af

P. Waldenström.

Apkationdesjette årgången.

N:r 1

Januari

1887.

Wid det nya året.

Åter hafwa wi börjat ett nytt år. Och för detta år hafwa wi det löftet, att Herren skall hjälpa oss hådanester, såsom han har hjälpt oss allt hitintills. Såsom han hittills haft tålmod med oss och icke tröttnat med oss, så vill han fortfarande göra. Han wet, hwad wi äro för ett verk, han tänker derpå, att wi äro stoft. När du är färdig att tröttna med dig sjelf, så fatta ännu mod. Herren tröttnar icke. Derom säger Esaias: Wet du icke och har du ej hört, att Herren är en ewig Gud, som har skapat jordens ändar, som icke tröttnar, icke mattas, hwilken förstånd är outgrundligt, som gifwer kraft åt den trötte och stor styrka åt den maktlöse? Och ynglingar blifwa trötta och uppgifwas och unge män snastwa och stappla. Men de som wänta efter Herren, de få en ny kraft, de uppfara med wingar såsom brnar, de löpa och uppgifwas icke, de wandra och warda icke trötta (Es. 40: 28 följ.). Herren är trofast. Dersför håll du ut i tron.

Såsom han hittills dagligen och mildeligen förlåtit dig dina synder, så skall han också hådanester göra. Ännu gäller det ordet: Säg wi, att wi icke hafwa synd, då bebraga wi oss sjelfwa, och sanningen är icke i oss (1 Joh. 1: 8). Apostelen strifwer der till de troende, och han säger wi, deruti inneslutande sig sjelf och dem. Och han talar icke om något förslutet, såsom menade han: "Om wi säga, att wi icke förut hafwa haft synd", nej utan om något närwarande. Ty så lyda hans ord: Om wi säga, att wi icke hafwa synd. För resten är det ju uppenbart, att ingen af de troende hade kunnat falla på den tanken att förneka, att han förut under sin otros tillstånd hade haft synd. Ad broder, äro dina ögon öppna, så att sanningen får råda i ditt sinne, så skall du nog också känna, att du har synd, mycken synd, såsom Luther säger: Wi synda i mångahanda måtto dagligen och förtjena intet annat än straff. Men på samma gång står der det ordet: Om wi bekänna våra synder, han är trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet (1 Joh. 1: 9). Och det står dag från dag, år från år. Det blir aldrig utslitet. Ej en priel deraf skall förgrås. Apostelen säger åter wi, deruti inneslutande äfwen här sig sjelf och de troende, till hwilla han strifwer. Och han säger icke: "Om wi hafwa bekänt, så har

han förlåtit", utan: "Om wi bekänna, så förlåter han." Han talar om något alltiemt pågående. Och han säger våra synder. Han säger icke "våra gamla synder", ty dem skulle de troende ju icke hålla på att allt fortfarande bekänna. Det som är bekänt och förlåtet och utstruket, det behöfwer man ej vidare tala om. Nej, här är fråga om en sann bekännelse af verkliga synder, som ännu förekomma i den troendes dagliga lif. Så ofta du alltså behöfwer denna oförstyllda, fria, oinskränkta syndaförlåtelsens nåd, så bekänn dina synder och håll fast löftet. Ordet kan ej swika. Jesu Kristi, Guds sons, blod renar oss från all synd. Och till detta renande hör först och främst den fullkomliga syndaförlåtelsen.

Såsom Herren hittills har burit oss på sina armar, hjälpt oss igenom alla frestelser och faror, så att wi ännu stå i tron, så skall han fortfarande göra. Han kan icke öfvergifwa oss. Si, jag är när eder alla dagar intill tidsålderns ände, säger Jesus till sina lärjungar. Och han är den samme igår, idag och deßlikes i all ewighet. Swad du än må hafwa för anledningar att frukta, när du ser fram emot de kommande dagarna, trygg dig dock intill honom. Låt hans dyra kors wara ditt hjertas säkra stöd! Han skall bära dig, han skall leda dig med sin ägon för sitt namns skull, han skall helga dig, han själf. Har han beghnt i dig ett godt werk, så skall han också fullborda det till fullkomlig frälsning för dig och till ewig ära för honom själf och hans Fader. Ju längre man lefwer i tron, desto mer får man erfara, huru allt hwilar på honom. Han allena, Jesus, han allena är den grund, som Gud har lagt. Utom honom är idel förgänglighet, fälsänglighet, idel synd och död.

Äfwen om våra leamliga behof har Herren hittills haft omsorg. Och såsom han hittills hulpit, så skall han också hädanefter hjälpa. Äfwen i det stycket är han den samme igår, idag och deßlikes i ewighet. Trygg dig derför intill honom äfwen i denna del. Synes det också många gånger mycket mörkt, så låt dock icke modet falla, förrän du verkligen får se, att han swiker sina löften. Tro och bed; arbeta med trohet och redbarhet i din kallelse; war sparsam, fly öfwerdåd och lyx; war nöjd och tacksam, när du har ditt dagliga bröd, fly alla swindlerier och all orättfärdighet i handel och wandel, och du skall få se, att Herrens faderliga hand skall strö wälsignelse öfwer dig äfwen i den hårda tiden.

Ja låtom oss lasta alla omsorger på honom! Låtom oss tro på honom för allt, lefwa för honom i allt samt alla dagar hålla oss i ordning att möta honom, när han kommer. Si, han kommer snart. Tiden är kort härefter. Ja, kom, Herre Jesu!

Swär på frågor.

Det är lätt att fråga. Att swara är swårare åtminstone i många fall. Otaliga spörsmål framkastas och så när om allt möjligt. "Är det rätt att göra det och det? Swad kan man hafwa för stöd derför i Guds ord? Endast efter Guds ord wilja wi rätta oss." Så lyda frågorna. Och det är ju godt, att Guds barn wilja handla efter sin faders ord i allting. Men om Guds ord ingenting säger om en sak, hwad skall man då göra? Endwidt jag förstår, har man då ingenting annat att göra än bruka sin kristliga frihet efter bästa förstånd i all gudsfruktan.

"Är det bibliskt att offentligt bedja före och efter predikan? Finnes något Guds bud derom eller något exempel derpå i nya testamentet?" Ja, så lyder också en fråga som det för många blifwit wigtigt att få utredd. Derpå swaras: Det finnes intet bud att man skall göra så. Icke heller finnes det något i nya testamentet omtaladt exempel som lär oss, att ware sig Kristus eller någon af apostlarna börjat eller slutat någon pro-

biskan med offentlig bön. Det är således fullkomligt "obiblist" att bedja högt före och efter predikan — om det nämligen är sant, att det är orätt att i andliga ting göra något, som man ej kan bevisa med något direkt bud eller genom något apostoliskt exempel i den heliga skrift. Men icke blott det. Apostlarna hafva aldrig heller befallt eller anordnat eller genom sitt exempel rekommenderat att sjunga någon andlig sång före eller efter någon offentlig predikan. Paulus talar visserligen om andliga sångers bruk men endast inom församlingen (Ef. 5: 19). Och det stadnar ändå icke derwid. Om det är orätt för den troende att bedja i de ogudaktigas närvaro, så är det också orätt, att t. ex. en hushåder håller bönestunder i sitt hus med sina barn och tjenare, om dessa icke äro troende. Det går således mycket obiblist till hos oss i alla dessa och många andra stycken — om det nämligen är obiblist att i andliga ting göra något, hvarom man ej i nya testamentet har något bud eller något exempel. Men jag tror, broder, att du strax skall finna, att man ej så får döma om, hvad som är biblist eller obiblist. Mycket stada sker derigenom, att man så dömer samt med sådant förwillar de ensaldiga. Att en sak är obiblist, kan jag aldrig visa dermed, att den ej i bibeln är befalld eller rekommenderad; nej, först när jag kan visa, att den strider mot det, som bibeln lärar eller bjuder, först då kan jag visa, att den är obiblist. Och från den ståndpunkten är det ej så svårt att besvara den oftvan uppställda frågan jemte andra liknande.

Bland dessa liknande frågor förekommer numera mycket ofta en så lydande: Är det rätt att genom auktioner, försäljningar eller fester samla penningar för missionsändamål? Hvar står det i bibeln, att man skall samla missionsmedel på det sättet? Det är sant; det står ingenstades i bibeln. Men hvar står det sker på ett heligt och gudsfruktigt sätt, der må man den ena gången begagna det ena sättet, den andra gången det andra, allt efter omständigheterna. Den heliga Skrift binder oss icke wid några regler i det fallet, och biblist är det alltid att begagna den frihet, som bibeln lemnar oss, allenast det, som vi göra, sker i Jesu namn. Till belysning häraf må det tillåtas mig att anföra ett exempel från det borgerliga området. Om t. ex. någon skulle kalla det olagligt att göra sådant, som i lagen ingenstades omtalas, så skulle han felat mycket. Olaglig är en sak först då, när den strider emot det, som lagen bjuder. Men hållas missionsauktioner eller fester på ett lättfinnigt och lötsligt sätt, då är detta visserligen orätt. Men saken sjelf är dermed icke fördömd.

* * *

Hvad skall man tänka om adventisternas lära om sabbaten? Denna lära väcker nu mycket oro på många ställen bland de troende i vårt land. Man säger: "Att hålla lördagen såsom sabbat, det befaller i de tio budorden. Det är icke hvar sjunde dag utan den sjunde dagen, d. v. s. lördagen, som Gud sjelf först wid stapelsen och sedan genom Mose lag helgat. Kristus och apostlarna hafva iakttagit sabbaten. Om söndagen har hvarken han eller någon apostel befallt någonting. Ej heller kan man visa, att Kristus eller apostlarna hållit söndagen såsom något annat än en vanlig arbetsdag. Alltså äro äfwen vi pliktiga att hålla den af Gud förordnade sabbaten, d. ä. lördagen, och icke i dess ställe någon annan dag, som menniskor anordnat". Det är icke underligt, att sådant tal förwillar många ensaldiga. Men i detta stycke hafva vi då bestämda Guds ord om vår frihet från Mose lag. I Rom. 14: 5 säger Paulus: Den ene gör skilnad mellan dag och dag, den andre anser alla dagar lika; hvar och en wære wi i sitt sinne. Der är alltså en fullkomlig frihet lemnad. Det samma säger Paulus i Kol. 2: 16 f., der hans ord lyda så: Ingen döme eder för mat eller dryck eller i fråga om högtid, nymånad eller sabbater. Der ställer Paulus budet om sabbaten alldeles på samma linie som budet om nymånader och andra högtider, der vi äro alldeles fria från alla lagar. Men det stannar ej derwid. När man i de galatiska församlingarna lät sig af judiskt sinnade lärare fångas under den mosaiska lagens of, då sade Paulus: Nu när I hafwen lärt känna Gud, ja än mer, blifwit lända af Gud, huru kunnen I wända åter till de swaga och torftiga barnalärorna? I akten på dagar och månader och högtider och år. Jag fruktar för eder, att jag måhända har arbetat förgäwes på eder (Gal. 4: 9 följ.). Alltså: om Paulus kunde lida, att man i de kristna församlingarna med full frihet höll eller icke höll skilnad på dagar, så förändrades dock detta förhållande strax, när man wille lägga hållandet af vissa dagar såsom ett of på lärjungarnas hals. Då tog Paulus saken så allvarsamt, att han fruktade, att han förgäwes hade arbetat bland dem. Så äfwenlyligt kan det också wära ännu.

"Ja men", säger man, "hwem har då inrättat söndagen till sabbat?" Svar: Söndagens inrättande såsom helg- och hvilodag är en urgammal, af kristlig frihet utan bud företagen tyrlig anordning till menniskors leamliga och andliga bästa. Men att på honom tillämpa det mosaiska sabbatsbudet, det är icke rätt. På flere ställen i sina skrifter fram-

håller Luther med oemotsäglig klarhet och kraft, att om sabbatsbudet ännu wore gällande för oss, så måste wi hålla lördagen, emedan det är om denna dag och icke om söndagen sabbatsbudet handlar. I sin förklaring af tredje budet talar Luther derför icke heller ett enda ord om någon dag. Den luthersta kyrkans bekännelse (den s. k. Augsburgiska Bekännelsen) säger också alldeles bestämdt: "De som anse, att iakttagandet af söndagen såsom sabbat blifvit genom kyrkans auktoritet inrättadt såsom nödvändigt, de taga mycket miste. Striften har afstafat sabbaten — — Och likväl emedan det war af nöden att bestämma en viss dag att folket måtte weta, när det borde samlas (till gudstjenst), är det tydligt, att kyrkan ber till bestämt söndagen, hwilken hon äfwen för den orsakens skull synes hafwa föredragit, att menniskorna måtte hafwa ett exempel af kristlig frihet och weta, att hwarken sabbaten (lördagens) eller någon annan dags iakttagande är nödvändigt." Der göres på ett äfwa evangeliskt sätt församlingens kristliga frihet gällande. Och från den synpunkten är det wi hafwa att betrakta söndagens betydelse. På samma sätt talar Luther i utläggningen öfwer Gal. 4: 9.

Till siff: Sätom och wandra i kärleken!

Broderligen

P. W.

Pietisten

kostar för år 1887 1 krona 25 öre, postbefordringsavgiften deri inberäknad. Prenumeration kan ske på alla postanstalter äfwen som direkt hos Pietisten Expedition. Prenumerantsamlare, som skaffa tio prenumeranter, erhålla två frilegs exemplar, de, som skaffa femton, erhålla tre o. s. w., men de måste de prenumerera direkt hos Expeditionen under adress: Stockholm.

Sänd till Amerika kostar Pietisten för år 1887, liksom föregående år, 1 krona 25 öre med tillägg af portokostnaden, 35 öre pr exemplar, således 1 krona 60 öre. Swart 6:te exemplar lemnas gratis, dock måste prenumeranten själf betala portot äfwen för frilegs exemplaren.

I alla boklädor samt hos Pietistens Expedition, Stockholm, kan requireras

Nya Testamentet

ny öfversättning

med förklarande anmärkningar

af

P. Waldenström.

Första delen,

innehållande evangelierna och apostlarnas gerningar.

Pris inbunden nio kronor.

Såja häften erhållas för 75 öre pr stycke. Såja permar kosta en krona per stycke.